

- анализ. – 2007. – № 6. – Режим доступа: <http://www.auditfin.com/fin/2007/6/Smirnov/Smirnov%20.pdf>.
13. Управление региональным развитием туризма: Навч. посіб. / За ред. В.Ф. Семенова – Одеса, 2011. – 225 с.
 14. Курмаев П.Ю. Сутьность механизма управления региональным социально-экономическим развитием [Электронный ресурс] / П.Ю. Курмаев. – Режим доступа: http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2009/Economics/44539.doc.htm.
 15. Ляпина И.Р. Система управления экономикой региона: роль и место механизма управления территориальным развитием / И.Р. Ляпина // Ученые записки Орловского государственного университета. Серия: Гуманитарные и социальные науки. – 2012. – № 1. – С. 25-30.
 16. Зарубин В.И. Концептуальная модель системы проектного управления развитием региональной экономики / В.И. Зарубин, Д.А. Духу // Новые технологии. – 2014. – № 1. – С. 67-71.
 17. Компаративистика моделей стратегического развития социально-экономических систем [Текст]: монография / М.А. Боровская, И.К. Шеченко, М.Р. Бечвая, Е.И. Лабуцкая, М.В. Паничкина / Под. ред. М.А. Боровской, И.К. Шевченко. – Таганрог: Изд-во ТТИ ЮФУ, 2012. – 342 с.
 18. Смирнов В.В. К вопросу об эффективном управлении развитием региона / В.В. Смирнов // Вестник Чувашского университета. – 2007. – № 1. – С. 484-492.
 19. Чмышенко Е.Г. Формирование маркетингового подхода к управлению развитием региона / Е.Г. Чмышенко, Т.П. Медведева // Вестник Оренбургского государственного университета. – 2011. – № 13 (132). – С. 522-527.
 20. Волик С.В. Забезпечення сталого розвитку регіонів засобами державного управління [Електронний ресурс] / С.В. Волик // Державне будівництво. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2011-2/doc/2/12.pdf>.
 21. Базавлук Н.Ю. Реалізація напрямів реформування управління регіональним розвитком в умовах модернізації України [Електронний ресурс] / Н.Ю. Базавлук // Публічне адміністрування: теорія та практика. – 2012. – № 1 (7). – Режим доступу: <http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2012-01%287%29/12bnyumu.pdf>.
 22. Севастьянова А.Е. Стратегическое управление нефтегазовым потенциалом региона / А.Е. Севастьянова // Регион: Экономика и Социология. – 2010. – № 4. – С. 225-245.
 23. Державне управління регіональним розвитком України. [Текст]: монографія / за заг. ред. В.Є. Воротіна, Я.А. Жалала. – К.: НІСД, 2010. – 288 с.
 24. Орлов А.И. Об условиях разработки региональной экономической политики / А.И. Орлов, М.И. Фирсова // Экономист. – 1999. – № 12. – С. 47-52.
 25. Баламирзоев Н.Л. Основные методы и функции управления, способствующие развитию регионального туристского комплекса / Н. Л. Баламирзоев // Молодой ученый. – 2012. – № 4. – С. 97-99.
 26. Коробова О.В. Региональная экономика: реструктуризация системы управления развитием региона / О.В. Коробова, Б.И. Герасимов, В.В. Быковский; под науч. ред. Б.И. Герасимова. Тамбов: Издво Тамб. гос. техн. ун-та, 2002. – 104 с.
 27. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» від 08.09.2005 р. // ВВР України. – 2005 – № 51. – Ст. 548.
 28. Быков И.В. Трансформационные процессы в системе государственного управления: становление и реализация новой модели управления регионом / И.В. Быков // Менеджмент в России и за рубежом. – 2009. – № 1. – С. 57-73.
 29. Иневатова О.А. Цели, принципы и методы регионального управления потребительским рынком / О.А. Иневатова // Известия Оренбургского государственного аграрного университета. – 2014. – № 3. – С. 204-206.
 30. Буреш О.В. Теоретические аспекты управления экономикой региона / О.В. Буреш, Н.Н. Прядкина // Вестник ОГУ. – 2011. – № 13(132). – С. 99-104.
 31. Хашева З.М. Построение модели управления устойчивым развитием региональных социально-экономических систем / З.М. Хашева, А.С. Молчан // Научный вестник Южного института менеджмента. – 2013. – № 4. – С. 67-73.
 32. Жаворонкова Г.В. Стратегічне управління розвитком регіону / Г.В. Жаворонкова, В.О. Жаворонков // Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. Серія: економіка, право, політологія, туризм. – 2010. – Том 1. – № 1. – С. 25-30.
 33. Щепанський Е.В. Форми та методи управління соціально-економічним розвитком: теоретичний аспект / Е.В. Щепанський // Університетські наукові записки. – 2009. – № 3 (31). – С. 273-279.

УДК 339.92:33473

Іус І.Б.

аспірант кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТРАНСКОРДОННОЇ КООПЕРАЦІЇ

Робота пов'язана з економічним аспектом кооперації в рамках співробітництва прикордонних областей України, Республіки Польща та Республіки Білорусь. Здійснюється аналіз економічних показників у єврозоні з метою формування єдиної стратегії підвищення економічного потенціалу.

Ключові слова: економічний потенціал, транскордонна кооперація, валовий національний продукт, динаміка розвитку, єврорегіон.

Іус І.Б. ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ ТРАНСГРАНИЧНОЙ КООПЕРАЦИИ

Работа связана с экономическим аспектом кооперации в рамках сотрудничества пограничных областей Украины, Республики Польша и Республики Беларусь. Осуществляется анализ экономических показателей в еврозоне с целью формирования единой стратегии повышения экономического потенциала.

Ключевые слова: экономический потенциал, трансграничная кооперация, валовой национальный продукт, динамика развития, еврорегион.

Ius I.B. ECONOMIC POTENTIAL OF TRANSBOUNDARY COOPERATIONS

The work is related with economic aspect of cooperation in framework of collaboration in border regions of Ukraine, Poland and Belarus. The analysis of economic indicators is performed in the euro area in order to develop a common strategy to increase economic potential.

Keywords: economic potential, cross-border cooperation, gross national product, dynamics of development, euroregion.

Постановка наукової проблеми та її значення. На сучасному етапі розвитку України гостро постає питання діяльності регіонів як самостійних одиниць, які регулюються органами місцевого самоврядування, у контексті стимулювання раціонального використання економічного потенціалу місцевості для підвищення рівня життя населення. Це стосується, зокрема, транскордонних регіонів. Дана проблема актуальна також і для країн ЄС, оскільки в Єврозоні окремі регіони мають спільні особливості, природно-ресурсний потенціал, культурні принципи, об'єднані діяльністю окремої групи підприємств. Тут відіграють роль такі фактори, як спільна для країн – членів ЄС грошово-кредитна політика, розширені ринки збуту продукції із якісними показниками конкурентоспроможності фірм, прозора нормативно-правова база, що спрощує підприємницьку діяльність у регіоні, тощо. Наукова проблема буде розглядатися у вимірі діяльності Волинської та Львівської області (Україна), Люблінського воєводства (Польща) та Брестської області (Республіка Білорусь).

Дослідження формування та використання економічного потенціалу в рамках транскордонного співробітництва має велику практичну значимість для створення моделі та стратегії розвитку регіонів і, як наслідок, України загалом.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Дана тематика стала важливим предметом дослідження у вітчизняній науці, оскільки вона має велику практичну значимість у контексті розвитку економічного потенціалу прикордонних територій і знайшла відображення у працях таких вчених: В.Б. Цехановіч, П.І. Шилепницький, В.В. Сухенко, Н.А. Мікула, М. Долішній та ін. Науковці присвятили увагу питанням розробки та реалізації механізмів, що дозволяють активізувати транскордонну діяльність, підвищити рівень життя населення та модернізувати інфраструктуру в регіоні.

Метою даної статті є оцінка економічного потенціалу транскордонної кооперації в рамках співробітництва Волинської та Львівської областей України, Люблінського воєводства Республіки Польща та Брестської області Республіки Білорусь, які формують єврорегіон «Буг».

Виклад основного матеріалу. Головним показником економічного потенціалу є розмір ВВП, у нашому випадку в транскордонному регіоні у 2010 році цей показник сягнув 23125,6 млн євро (табл. 1), з них 58,2% вироблено на території Люблінського воєводства. Нижчими були показники частки інших транскордонних територій: Брестська обл. – 18,8% від загальної величини ВВП в єврорегіоні, 17,1% – Львівська обл. та 5,9% у Волинській обл.

Таблиця 1
ВВП у 2010 р. (в поточних цінах)

Позиції	ВВП загальний (млн євро)	ВВП на 1 мешканця (євро)
Україна	102 616,3	2 237,1
Львівська область ...	3 949, 1	1 550, 4
Волинська область ...	1 368, 0	1 319, 3
Польща	352 881, 0	9 240,9
Люблінське воєводство	13 462, 2	6 247, 4
Білорусь.....	41 613, 5	4 384, 6
Брестська область.....	4 346, 3	3 111, 4

Джерело: складено автором на підставі даних Головного управління статистики Львівської та Волин-

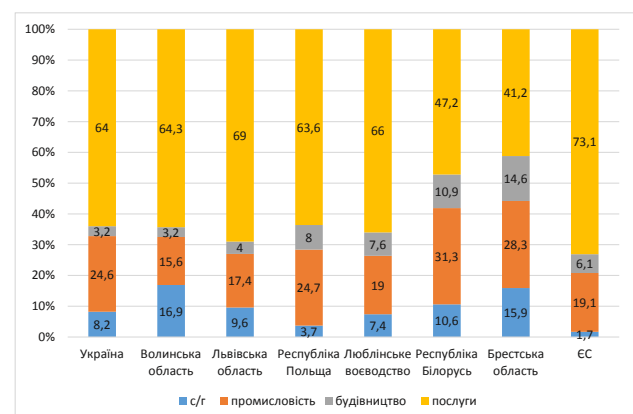
ської області, Люблінського управління статистики, Головного управління статистики Брестської області

Частина Люблінського воєводства у ВВП Польщі у 2010 році складала 3,8%, Брестської області у ВВП Білорусі – 10,5%, Львівської та Волинської області – 3,8% і 1,3% ВВП України відповідно. Аналізовані регіони характеризувалися диференційованою динамікою розвитку на фоні своїх країн і всі вони проявляють відносно постійну тенденцію до дивергенції, тобто до поглиблення диспропорцій розвитку в порівнянні зі своїми країнами.

Необхідно звернути увагу на синтетичний показник сили економіки, яким є вартість валового національного продукту на душу населення, формується по кожній із аналізованих одиниць на більш низькому рівні, ніж у середньому по відповідних країнах. У 2010 р. в Люблінському воєводстві цей показник становив 6247 євро і досягав 67,6% по Польщі (передостаннє місце серед 16 воєводств), у Брестській області – 3111 євро (5 місце серед 7 областей), по Львівській – 1550 євро, а по Волинській – 1319 євро (14 та 22 місця з 27 відповідно). Порівняно слабкий рівень розвитку економік регіонів, що входять до складу транскордонного регіону, стає більш помітним, якщо подані значення порівняти з середньою величиною ВВП на душу населення в країнах Європейського Союзу. В Люблінському воєводстві, що є одним з найменш розвинутих регіонів ЄС, значення цього показника склало 25,5% середнього значення по ЄС. В інших регіонах, що входять до складу аналізованої транскордонної зони, відношення величини ВВП на душу населення до середнього показника по ЄС було ще більш низьким і формувалося на рівні 12,7% у Брестській області, у Львівській області 6,3% і лише 5,4% у Волинській області.

В єврорегіоні «Буг» найбільше значення у створенні валової доданої вартості (далі – ВДВ) займали послуги, частка яких у структурі валової доданої вартості за видами діяльності складала 2010 р. 61,4%. Частка послуг у формуванні валової доданої вартості у Республіці Польща та в українській частині формувалася на рівні, що перевищує 60%, а ось у Брестській області зайнятим даним сектором було 40% ВДВ регіону. Частка промисловості у формуванні ВДВ аналізованої транскордонної зони складала 20,4%, причому найбільше значення її було у Брест-

Таблиця 2
Структура формування ВДВ у 2010 р. аналізованої транскордонної зони (%)

Джерело: складено автором на підставі даних Головного управління статистики Львівської та Волинської області, Люблінського управління статистики, Головного управління статистики Брестської області

ській області – 34%. Для отримання загальної картини зобразимо структуру розподілу секторів економіки, що формують ВДВ. Незважаючи на те, що частка сільського господарства, мисливства і рибальства у показнику ВДВ аналізованого транскордонного регіону систематично знижується, у 2010 році її рівень був досить високим (10,1%). Цей сектор мав найбільше значення в економіці Волинської області (16,9%) та Брестської області, значно меншого є частка сільського господарства у ВДВ Люблінського воєводства (7,4%) та Львівської області (9,6%).

Незважаючи на те, що в останні роки зовнішньоторговельні обороти аналізованих територій систематично зростають, їх частка у структурі зовнішньої торгівлі регіонів залишається незначною. У 2011 році експорт з Люблінського воєводства склав лише 1,6% польського експорту та 1,1% імпорту. Частка Брестської області в експорті Білорусі склала 6,3%, а в імпорті – 4,6%. Незначною була частка Львівської області та Волинської області у зовнішній торгівлі України – вона склала відповідно 1,8% і 0,9% експорту та 3,9% і 1,3% імпорту. Це свідчить про порівняно низький рівень міжнародних економічних зв'язків аналогічного транскордонного регіону, який є проявом периферійності та низької конкурентоспроможності аналізованих регіонів.

Протягом двох останніх десятиліть чітко спостерігається переорієнтація економіки Польщі у сфері торгових відносин. У результаті цього торговим партнером Польщі стала Німеччина та інші країни ЄС, у той же час послабилися зв'язки зі східними сусідами. Незважаючи на це, у торговельній структурі товарообігу Люблінського воєводства частки України та Білорусі мають істотне значення. Даний регіон є місцем сильної концентрації експорту в Україну, хоча значення цього показника систематично знижується [9, с. 153].

У 2008 році частка України в географічній структурі експорту з Люблінського воєводства склала 10,3% (порівняно з 2,5 у структурі експорту загалом з Польщі), для прикладу частка Білорусії в експорті товарів з Люблінського воєводства склала 3,0%. Велике значення у структурі зовнішньої торгівлі з Польщею має для Львівської області. У 2011 р. частка Польщі в імпорті з цього регіону склала 20,2%, в імпорті – 19,1%. Суттєвою була частка Польщі у географічній структурі імпорту Брестської області (15,7%), а також частки Польщі та Білорусії у географічній структурі імпорту Волинської області (12,6% і 10,1% відповідно).

Великий вплив на стан економіки аналізованої транскордонної зони має прикордонна торгівля (табл. 3). Вона має особливо істотне значення для Люблінського воєводства, оскільки позитивну кон'юнктуру створюють іноземці, які витрачають набагато більше коштів, ніж самі громадяни Польщі. Придбання то-

варів було основною причиною подорожі для 79,8% осіб, які перетинали східний кордон Люблінського воєводства. Суми, витрачені іноземцями на території Люблінського воєводства протягом 2009–2012 років, систематично зростали і досягли 2,9 млрд злотих. Цьому сприяло введення малого прикордонного руху (mały ruch graniczny – MRG), що поширюється на жителів польсько-української прикордонної зони (до 30 км.). Пов'язані з ним спрощення при перетині польсько-українського кордону вплинули на значне пошкваллення руху прикордонної зони, а також розмір витрат, що здійснювали іноземці.

Аналізуючи вищенаведені показники, варто відзначити, наскільки важливу роль відіграють громадяни України у товарообороті Польської Республіки. За останнє півріччя 2014 року опрацьовувалося більше 900 візових заявок кожного дня лише Генеральним консульством Республіки Польща у м. Луцьк, з них 1/3 – це сезонні працівники, мета діяльності яких – виконання праці на території Польщі. 2/3 заявників подавали документ на інші цілі поїздки, серед яких відвідини, культура, спорт, економічна діяльність, закупівельний туризм тощо. Саме ці категорії заявників (економічна діяльність та закупівельний туризм) беруть найбільшу участь у формуванні товарообігу Польщі. Для уявлення загальної картини стосовно обробки візових заяв варто знати, що Генеральне консульство Республіки Польща у Львові опрацьовує приблизно в три рази більше візових заяв, ніж у Луцьку (це також стосується і малого прикордонного руху).

Підвищенню закупок промислових товарів та продовольства безпосередньо у Люблінському воєводстві сприяла активізація малого прикордонного руху (Local Border Area Traffic). Кожен день Генеральне консульство Республіки Польща у Луцьку приймає більше 100 осіб на отримання картки МПП, яка дозволяє безперешкодно перетинати кордон Республіки Польща і вільно пересуватися по 30-кілометровій зоні.

Придбання товарів було також найважливішою метою подорожей для 81,4% поляків, які перетинали кордон Люблінського воєводства з Білоруссю та Україною. Але сума витрат, здійснених поляками, була у 15 разів меншою, ніж сума витрат іноземців на території Польщі. У зв'язку з цим у 2012 р. баланс прикордонної торгівлі в Люблінському воєводстві був дуже сприятливим для польської сторони і склав майже 2,7 млрд зл.

Одним із основних бар'єрів економічного розвитку в аналізованій транскордонній зоні є нестача капіталу, тому велике значення має залучення ПІП. Середньорічний приплив ПІП в аналізовану транскордонну зону склав 188,8 млн євро по Львівській області, 132,8 млн євро по Люблінському воєводству, 46,1 млн євро у Брестській області, 43,6 млн євро у Волинській області. Кумулятивний приплив ПІП

Таблиця 3

Витрати іноземців у Польщі і поляків на зовнішньому кордоні Люблінського воєводства (млн польських злотих)

Позиції	Іноземці				Поляки			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
витрати загалом	1008,0	1867,0	2107,9	2879,3	202,4	237,9	211,0	205,1
придбання товарів:	991,3	1843,4	2076,1	2827,8	195,5	228,1	204,8	197,4
харчові (в т. ч.)	160,1	248,0	242,0	336,9	38,4	32,2	25,1	20,7
промислові (в т. ч.)	831,2	1595,4	1834,1	2490,9	122,9	160,3	149,3	147,7
інші витрати:	16,7	23,6	31,8	51,7	7,0	9,8	6,2	7,7

Джерело: Складено автором на підставі даних Головного управління статистики Львівської та Волинської області, Люблінського управління статистики, Головного управління статистики Брестської області

в аналізовану транскордонну зону в період 2007–2010 рр. склав 644,7 млн євро, з них 45,9% припало на Львівську область, 32,3% – для Люблінського воєводства, а частка Брестської та Волинської областей – 11,2% і 10,6% відповідно. При цьому слід зазначити, що притік ПІІ у вищезазначених транскордонних територіях порівняно з величиною по країні був незначним, що свідчить насамперед про низьку інвестиційну привабливість українського-польсько-білоруського кордону. Частка Львівської області у припливі ПІІ в період 2007-2010 років склала 3,4%, Волинської області – 0,8%, Люблінського воєводства у припливі ПІІ в Республіку Польща – 1,2% та Брестської області в припливі ПІІ в Республіку Білорусь – 1,8%.

Для залучення іноземного капіталу на аналізованій території було створено Спеціальні економічні зони (СЕЗ). Основною метою їх діяльності є залучення інвестицій, а також прискорення економічного зростання шляхом розвитку окремих галузей господарської діяльності, створення нових робочих місць, використання активів промислових підприємств, а також підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг.

На території Люблінського воєводства немає жодної з 14 СЕЗ, створених у Польщі, проте функціонують підзони трьох із них: СЕЗ «Євро-Парк Мелець», СЕЗ «Страховіце» і Тарнобжеська СЕЗ «Євро-Парк ВІСЛОСАН» Дозвіл на здійснення діяльності у найбільшій із підзон, розташованих на території Люблінського воєводства – Підзоні СЕЗ «Євро-Парк Мелець», отримали 23 суб'єкта підприємницької діяльності, які декларували здійснення капіталовкладень на рівні близько 160 млн євро, а також створення більше 1,2 тис. нових робочих місць (дані від 26.08.2013) [3].

Загальна площа всіх СЕЗ у Люблінському воєводстві становить трохи більше, ніж 2% площі СЕЗ Польщі. Це означає, що даний фактор підвищення привабливості Люблінського воєводства значною мірою використаний [8, с. 133-134].

На території Брестської області розташована ВЕЗ «Брест», яка є однією із шести ВЕЗ, які діють на території Білорусі. Відповідно до білоруського законодавства, ВЕЗ – це частина території Республіки Білорусь, що має чітко окреслені межі і спеціальний юридичний статус, що забезпечує більш сприятливі умови для здійснення економічної діяльності. У 2013 році на території ВЕЗ «Брест» діяло 88 підприємств з 20 країн (в основному з Німеччини, Польщі та Росії), загальна сума ПІІ склала 660 млн євро, а кількість робочих місць перевищила 26 тисяч (дані від 26.08.2013) [1].

У 1996–2000 рр. в Україні було створено 12 СЕЗ, два з яких були розташовані у Львівській області – «Яворів» та «Курортполіс Трускавець», а також на Волині «Інтерпорт Ковель». У 2012 році Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про індустриальні парки». Закон передбачає окремі пільги та преференційні умови для інвесторів, такі як можливість надання фінансової підтримки ініціатору створення такого індустриального парку у вигляді безвідсоткового кредиту, відсутність ввізного мита (крім підакцизних), призначені для облаштування та обладнання даного індустриального парку, а також ввізного мита на товари, що використовуються для здійснення такої діяльності [10].

Згідно зі статистичними даними Світового Банку, опублікованими у доповіді «Doing Business 2013», якою досліджувалася загальна простота ведення біз-

несу у 2012 році, Польща займала 55 місце, Білорусь – 58 місце, а Україна – 137 місце із 185 держав. Рейтинг «Doing Business 2013» впливає на рішення, що приймаються великим бізнесом, від нього залежить оцінка державного боргу, а часто також ціна облігацій, що випускаються великими компаніями. Він впливає на потік ПІІ в країну [6].

У Польщі була високо оцінена доступність кредитів, а в Білорусі – простота заснування компанії. Україна суттєво поступається для наших сусідів в плані отримання дозволів на будівництво, складною системою оподаткування, труднощами, пов'язаних з реєстрацією власності, складними процедурами у ЗЕД. Проте порівняти негативні та позитивні аспекти транскордонної кооперації Польщі, України та Білорусі вдається за допомогою SWOT-аналізу.

Сильні сторони	Слабкі сторони
- порівняно високий рівень освіти населення; добре розвинена база вищої освіти; сприяння для інтересів інвесторів; орієнтація фірм, установ і людей на транскордонне співробітництво; наявність значних ресурсів натуральної сировини; сприятливі умови для розвитку сільського господарства; розвинена мережа установ для підтримки бізнесу.	застаріла економічна структура; недостатньо розвинена індустрія високих технологій; домінуюча монофункціональність у сільській місцевості; недостатньо високий рівень освіти у сільського населення; мінімальна активність навколо-бізнесових організацій з підтримки та розвитку транскордонної економічної кооперації.
Можливості	Загрози
- пошук нових ринків іноземного капіталу; акселерація конкурентоспроможності трудових ресурсів шляхом підвищення рівня і спеціалізації освіти населення; розвиток трансферу технологій у ВНЗ, створення науково-технічних парків; створення регіональними та місцевими органами управління сприятливого клімату для розвитку підприємництва; підтримка трансформацій у сільському господарстві.	- диференційованість положень законодавства та нормативно-правових актів щодо економічної діяльності в Білорусі, Польщі та Україні; митні бар'єри; недостатня доступність інформації про умови здійснення економічної діяльності; нерозвинена транспортна мережа та доступність в межах транскордонної території; присутність корупційних схем в Україні.

Джерело: власне опрацювання

Висновок. Усі учасники транскордонної співпраці в рамках єврорегіону «Буг» володіють потужним потенціалом, але використовують його не в повній мірі. Розмір ВВП на одного мешканця за паритетом купівельної спроможності у кілька разів нижчий, ніж у середньому по Європі. Тому існують певні проблеми економічного розвитку вищезгаданих територій. Негативним явищем, що характеризує стан економіки аналізованого регіону, є дивергенція рівнів економічного розвитку в порівнянні з рівнем окремих країн і з середнім значенням по Європі. Це відноситься до усіх аналізованих одиниць, що входять до транскордонного регіону.

Незважаючи на те, що величина зовнішньоторговельних обігів в аналізованій транскордонній території, характеризується виразною тенденцією зростання, їх частка в регіональній структурі зовнішньої торгівлі залишається незначною і непропорційною не тільки демографічному потенціалу, але й також потенціалу економічному, що оцінюється у ВВП своїх країн. Проте в перспективі, ак-

тивізувавши транскордонну кооперацію регіону, використовуючи економічний потенціал на повну потужність, можна досягнути значних позитивних результатів. Для цього є усі необхідні передумови, єдиною перешкодою може бути лише сучасна геополітична ситуація.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Free Economic Zone Brest [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fez.brest.by/eu/sez-segodnya>.
2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://brest.belstat.gov.by/> – Главное статистическое управление Брестской области.
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://Lublin.eu/Specialna_Strefa_Ekonomiczna-1-298-3-347.html.
4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://lublin.stat.gov.pl/Urząd_Statystyczny_w_Lublinie.
5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lv.ukrstat.gov.ua/> – Головне управління статистики у Львівській області.
6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2013>.
7. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua/> – Головне управління статистики у Волинській області.
8. Opala P., Osieka B. Atrakcyjność inwestycyjna województwa lubelskiego, [b.] P. Cizkowicz, P. Opala (red), op. Cit., Warszawa 2011, str. 133-134.
9. Komornicki T., Handel W. Janicki (red) Województwo lubelskie. Srodowisko – społeczeństwo – gospodarka, Lublin 2011, str. 153.
10. Закон України «Про індустріальні парки» ВРУ : Закон від 21.06.12 № 5018-VI.

УДК 232

Кобиляцький О.П.

економіст

Інституту економіко-правових досліджень
Національної академії наук України

ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬНОЇ ДУМКИ ЩОДО ОКРЕМИХ АСПЕКТІВ МІСТА ЛУГАНСЬКА У КОНТЕКСТІ РОЗРОБКИ ЙОГО БРЕНДУ

Розроблено анкету для соціологічного дослідження громадської думки щодо деяких аспектів іміджу міста Луганська. Наведено результати соціологічного дослідження громадської думки. Дано короткий аналіз причин тих чи інших результатів дослідження. Виявлено основні проблемні складові іміджу у свідомості громадян.

Ключові слова: бренд міста, Луганськ, імідж, опитування, суспільна думка.

Кобыляцкий А.П. ИССЛЕДОВАНИЕ ОБЩЕСТВЕННОГО МНЕНИЯ КАСАТЕЛЬНО ОТДЕЛЬНЫХ АСПЕКТОВ ГОРОДА ЛУГАНСКА В КОНТЕКСТЕ РАЗРАБОТКИ ЕГО БРЕНДА

Разработана анкета для социологического исследования общественного мнения касательно некоторых аспектов имиджа города Луганска. Приведены результаты социологического исследования общественного мнения. Дан краткий анализ причин тех или иных результатов исследования. Выявлены основные проблемные составляющие имиджа в сознании граждан.

Ключевые слова: бренд города, Луганск, имидж, опрос, общественное мнение.

Kobyliatskyi O.P. PUBLIC OPINION SURVEY CONCERNING CERTAIN ASPECTS OF LUHANSK CITY IN TERMS OF ITS BRAND DEVELOPMENT

Was developed a questionnaire for the sociological research of public opinion of the some Lugansk city image aspects. Was shown the results of a sociological study of public opinion. Paper gives a brief analysis of the causes of certain research results. The basic components of the problematic image in the minds of citizens have been identified.

Keywords: city brand, Lugansk, image, interview, public opinion.

Постановка проблеми. Посилення глобалізації і світова фінансова криза створюють на світовому ринку дуже жорстку конкуренцію. Економічна значимість міст постійно зростає, і цей факт сприяє посиленню конкуренції між ними. Тобто міста тепер конкурують не тільки за звичайних відвідувачів, а й за потенційних резидентів, студентів, інвесторів. Усе це підштовхує місцеві влади на виділення коштів на маркетингові заходи [1]. Різні території – міста і райони – намагаються або сформувати новий імідж, або підсилити вже існуючий, для якого розробляються стратегії з просування. Споживачами подібного роду іміджу, з одного боку, є жителі території, а з іншого боку, потенційні відвідувачі – бізнесмени, інвестори, студенти і туристи [2]. Найбільш поширеним інструментом з формування іміджу міст на сьогоднішній день є брендінг.

Місцевою владою міста Луганська було обрано курс на впровадження маркетингових засад в управлінні містом. Так, 20 вересня 2011 р. було досягнуто

домовленості про співпрацю між Луганською міською радою та Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ). Ця домовленість передбачає створення бренду міста в рамках проекту «Покращення якості муніципальних послуг в Україні». Бренд мав би сприяти покращенню іміджу міста Луганська задля залучення інвестицій та підвищення комфортності проживання у місті.

Визначення передумов покращення іміджу Луганська через орендування передбачає дослідження його сучасного іміджу. З метою дослідження суспільної думки щодо окремих аспектів міста Луганська та його бренду у період з 01.11.2013 по 07.11.2013 рр. було проведено опитування методом анкетування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретична база розробки бренду міста Луганська у цілому та дослідження його іміджу зокрема ґрунтується на роботах таких вчених, як Г. Ашворт [3], Ф. Котлер [4], Ф. Хубард [5], О. Панкрухин [6]. Пошук матеріалів за проблематикою даної роботи